

VŠEOBECNÉ POISTNÉ PODMIENKY POISTENIA MAJETKU PRE PODNIKATEĽSKÉ SUBJEKTY VPPPM/0911

platné od 01.10.2011

Článok 1

Úvodné ustanovenie

Pre zmluvné poistenie majetku, ktoré uzatvára Union poisťovňa, a.s. (ďalej len „poisťovateľ“), platia tieto Všeobecné poistné podmienky poistenia majetku pre podnikateľské subjekty VPPPM/0911 (ďalej len „VPPPM“), osobitné dojednania, na ktoré sa poistná zmluva odvoláva, a poistná zmluva.

Článok 2

Výklad pojmov

1. **Cennosti** – cenniny (známky, stravné lístky, kolký a pod.), cenné papiere, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety, drahé kovy a akékoľvek predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, náramkové hodinky.
2. **Cudzia vec** – majetok v úschove, držbe alebo starostlivosti poisteného, na ktorý sa vzťahuje poistenie.
3. **Chránený priestor** – schránka, miestnosť, stavba (alebo jej časť), ktoré sú v poistnej zmluve uvedené ako miesto poistenia.
4. **Nedbanlivosť** – konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba vedela, že ním môže spôsobiť škodu, ale bez primeraných dôvodov sa spoliehala, že škoda nenastane. Za nedbanlivosť sa považuje aj také konanie alebo opomenutie konania, o ktorom osoba nevedela, že ním môže spôsobiť škodu, hoci o tom vzhľadom na okolnosti a na svoje osobné pomery vedieť mohla a mala. Nedbanlivosťou sa rozumie aj poverenie nepoučenej osoby obsluhou poistenej veci.
5. **Poistený** – právnická alebo fyzická osoba, na ktorej majetok sa poistenie vzťahuje alebo ktorá má poistenú cudziu vec.
6. **Poistený majetok** – veci uvedené v poistnej zmluve ako predmet poistenia.
7. **Poistné obdobie** – časové obdobie dohodnuté v poistnej zmluve, za ktoré sa platí poistné.
8. **Poistník** – právnická alebo fyzická osoba, ktorá uzavrela s poisťovateľom poistnú zmluvu a je povinná platiť poistné. Poistený a poistník môžu byť totožnou osobou.
9. **Poškodenie veci** – zmena stavu veci, ktorú objektívne je možné odstrániť opravou alebo rekonštrukciou alebo taká zmena stavu veci, ktorú objektívne opravou alebo rekonštrukciou nie je možné odstrániť, avšak vec je možné ďalej používať na pôvodný účel.

10. **Predmety historickej a kultúrnej hodnoty** – predmety majúce vzťah k historickým a kultúrnym udalostiam alebo osobnostiam.
11. **Primerané náklady** – cena opravy veci alebo jej časti, ktorá je v čase a v mieste poistnej udalosti obvyklá.
12. **Stavba** – zastrešená budova alebo hala, ktorá je pevne spojená so zemou, bola postavená v súlade s projektovou dokumentáciou a podľa platných noriem, je skolaudovaná a využívaná na účel, na ktorý bola stavebne určená.
13. **Stavebné súčasti** – časti stavieb, ktoré sú k nej pevne pripojené (napr. okná, dvere, dlažby, podlahové krytiny vrátane plávajúcich podláh, sanitárne vybavenie WC a kúpeľní, rozvody vody, elektriny, plynu a iných médií, mechanické a elektrické zabezpečovacie zariadenie, samočinné hasiace zariadenie, elektrická požiarňa signalizácia).
14. **Strata veci** – stav, keď poškodený nezávisle od svojej vôle stratil možnosť vecou hmotne disponovať.
15. **Súbor** – všetky veci rovnakého alebo podobného charakteru alebo určené na rovnaký účel u jedného poisteného, ktoré sú ako súbor určené v poistnej zmluve. Veci, ktoré sa stali súčasťou tohto súboru po uzavretí poistnej zmluvy, vstupujú do poistenia. Veci, ktoré prestali byť súčasťou súboru po podpise poistnej zmluvy, prestávajú byť poistené dňom vyradenia zo súboru.
16. **Škoda** – poškodenie, zničenie alebo strata poisteného majetku.
17. **Technická hodnota poistenej veci** – východisková hodnota poisteného majetku znížená o hodnotu opotrebenia.
18. **Terorizmus** – použitie sily, násillia alebo hrozby osobou alebo skupinou osôb, konajúcou samostatne alebo v záujme, alebo v spolupráci s organizáciou, vládou alebo z politických, náboženských, ideologických alebo etnických cieľov a dôvodov so zámerom ovplyvniť týmto činom určitú vládu a/alebo vystaviť verejnosť alebo ktorúkoľvek časť obyvateľstva strachu.
19. **Umelecké predmety** – obrazy, iné výtvarné diela, dekoračné a úžitkové predmety zo značkového skla alebo porcelánu, tapisérie, gobelíny alebo iné predmety, ktorých hodnota nie je daná len výrobnými nákladmi, ale majú aj umeleckú hodnotu, resp. majú charakter unikátu.
20. **Úmyselné konanie** – konanie alebo opomenutie konania, ktorým osoba vedome

poruší platné právne a iné predpisy alebo povinnosti vyplývajúce z VPPPM alebo z poistnej zmluvy alebo koná v rozpore s technickou, projektovou či inou dokumentáciou. Úmyselným konaním sa na účely týchto VPPPM rozumie aj konanie pod vplyvom alkoholu alebo návykovej látky.

21. **Výber** – veci vymenované v poistnej zmluve alebo v prílohe k poistnej zmluve.
22. **Východisková hodnota poistenej veci** – hodnota poisteného majetku, za ktorú by bolo možné rovnakú vec v danom čase nadobudnúť ako novú, pričom čas, ku ktorému sa táto hodnota určuje, je uvedený v jednotlivých ustanoveniach týchto VPPPM a príslušných osobitných dojednaniach.
23. **Zbierka** – predmety toho istého druhu v oblasti prírody, ľudskej činnosti, väčšinou špecializované podľa určitých kritérií ako typ, spracovanie, téma, časový, miestny a autorský pôvod a pod., ktoré sú zámerne a sústavne sústreďované a uchovávané, príp. spracovávané. Za zbierku sa považujú minimálne tri predmety jedného druhu.
24. **Zničené veci** – zmena stavu veci, keď vec nie je možné ďalej používať na pôvodný účel a pôvodný účel veci nie je možné prinavrátiť. Za zničenú sa považuje aj vec, pri ktorej by náklady na opravu alebo rekonštrukciu presiahli *technickú hodnotu* veci v čase bezprostredne pred vznikom škody.

Článok 3

Poistná zmluva

1. Poistná zmluva musí mať písomnú formu. Písomnú formu musia mať aj dodatky k poistnej zmluve a iné prejavy vôle zmluvných strán, ktoré sa týkajú poistenia (napr. výpoveď z poistenia, oznámenie o vzniku poistnej udalosti).
2. Poistnú zmluvu možno uzavrieť aj v prospech inej osoby. V takomto prípade sú poistník a poistený rozdielne osoby. Práva, povinnosti a výluky týkajúce sa poistníka podľa týchto VPPPM sa vzťahujú aj na poisteného.
3. Poistník a poisťovateľ majú právo písomne vypovedať poistnú zmluvu do dvoch mesiacov po uzavretí poistnej zmluvy. Výpovedná lehota je osemenná; jej uplynutím poistenie zaniká.

Článok 4

Predmet poistenia

1. Predmetom poistenia je poistený majetok vo vlastníctve poisteného uvedený v poistnej zmluve.
2. Predmetom poistenia môže byť aj majetok vo vlastníctve cudzích osôb, pokiaľ ho poistený preukázateľne prevzal a využíva ho.

3. Poistenie sa vzťahuje na veci jednotlivo určené – poistenie *výberu* alebo na *súbor* vecí – poistenie súboru.

4. Veci uvedené v písm. a) až e) sú predmetom poistenia len v prípade, že sú uvedené v poistnej zmluve ako samostatný predmet poistenia:

- a) platné bankovky a mince,
- b) cennosti,
- c) predmety historickej a kultúrnej hodnoty, umelecké predmety a zbierky,
- d) spisy, plány, obchodné knihy, kartotéky, výkresy,
- e) veci osobnej potreby zamestnancov (s výnimkou finančnej hotovosti a cenností) alebo veci zamestnancov slúžiace na plnenie pracovných úloh prinesené do miesta poistenia so súhlasom alebo na žiadosť poisteného.

Článok 5

Rozsah poistenia

1. Poistenie sa vzťahuje na škody, ktoré nastali na poistenom majetku v dôsledku poistnej udalosti definovanej v čl. 6.
2. V prípade poistnej udalosti poisťovateľ nahradí škodu na poistenom majetku v rozsahu uvedenom vo VPPPM, v príslušných osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve.
3. Poisťovateľ nahradí (v zmysle čl. 18) v prípade poistnej udalosti aj *primerané náklady* poisteného na:
 - a) opatrenia, ktoré vynaložil na odvrátenie bezprostredne hroziacej poistnej udalosti na poistenom majetku do výšky predpokladanej hrozacej škody, najviac však do výšky 10 % poistnej sumy poisteného majetku,
 - b) dopravu *poškodenej* veci z miesta poistnej udalosti do naj bližšieho vhodného miesta opravy, pričom súčet nákladov na opravu *poškodenej* veci a nákladov na dopravu nesmie presiahnuť *technickú hodnotu poškodenej* veci,
 - c) zistenie príčiny a rozsahu škody na poistenom majetku, ak tieto náklady vynaložil poistený s písomným súhlasom poisťovateľa, a to do výšky predpokladanej škody, najviac však do výšky 5 % poistnej sumy poisteného majetku. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poisteného majetku,
 - d) vypratanie miesta poistenia vrátane strhnutia stojacích častí, odvozu trosiek a iných zvyškov k najbližšej skládke odpadu a ich uloženie alebo zničenie, ďalej náklady na demontáž a remontáž ostatných nepoškodených poistených vecí v mieste poistenia uskutočnené v súvislosti

s opravou alebo znovuoobnovením *poškodených, zničených* alebo *stratených* vecí pri poistnej udalosti. Tieto náklady hradí poisťovateľ aj nad výšku poistnej sumy poisteného majetku, najviac však do výšky 5 % poistnej sumy.

Článok 6

Poistná udalosť

Poistnou udalosťou je vznik škody za súčasného splnenia nasledujúcich podmienok. Vznik škody:

- bol spôsobený náhodnou udalosťou, t.j. udalosťou, o ktorej sa dá predpokladať, že v priebehu doby poistenia môže nastať, nevie sa však, kedy nastane alebo či vôbec nastane,
- bol spôsobený rizikami uvedenými v poistnej zmluve,
- nastal počas doby poistenia,
- je dôvodom na vznik povinnosti poisťovateľa poskytnúť poistné plnenie podľa VPPPM, príslušných osobitných dojednaní alebo poistnej zmluvy,
- nebol spôsobený udalosťami uvedenými v čl. 7 alebo poistné plnenie nie je vylúčené podľa čl. 7 týchto VPPPM, ustanovení príslušných osobitných dojednaní alebo poistnej zmluvy.

Článok 7

Vylúčenia z poistenia

1. Predmetom poistenia nie sú:
 - a) motorové vozidlá alebo iné dopravné prostriedky s prideleným evidenčným číslom (pokiaľ nie sú evidované v účtovníctve poisteného ako zásoby),
 - b) lietadlá, lode a iné plavidlá,
 - c) zvieratá, rastliny, porasty a pozemky,
 - d) *stavby* nesplňajúce definíciu v čl. 2 ods. 12 a predmety nachádzajúce sa v týchto stavbách (napr. stavby schátrané, opustené, neudržiavané).
2. Poistenie sa nevzťahuje na škody na poistenej veci spôsobené:
 - a) úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou poisteného, jeho manželom/kou alebo príbuzným v priamom rade alebo osobami žijúcimi s ním v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z uvedených osôb,
 - b) ak je poistený obchodnou spoločnosťou, úmyselným konaním alebo nedbanlivosťou spoločníkov poisteného, osobami, ktoré sú členmi výkonných a dozorných orgánov poisteného, ich manželmi/kami, tiež osobami žijúcimi s uvedenými osobami v spoločnej domácnosti alebo inou osobou, ktorá konala na pokyn alebo so súhlasom niektorej z týchto osôb,

- c) v dôsledku vojnového stavu, občianskych nepokojov, sabotáží, *terorizmu*, štrajkov, zásahom orgánov štátnej moci a správy alebo na základe ich nariadení, zhabaním, blokadou, pirátstvom, pôsobením jadrovej energie alebo vplyvom rádioaktívneho materiálu,
- d) chybami alebo nedostatkami vzniknutými pred začiatkom tohto poistenia, ktoré boli alebo vzhľadom na okolnosti mohli byť známe poisťníkovi alebo jeho zamestnancovi, bez ohľadu na to, či poisťovateľ o týchto chybách a nedostatkoch vedel, alebo nie,
- e) výpadkom alebo prerušením dodávky elektrickej energie, plynu alebo vody,
- f) v priamej súvislosti s prirodzeným opotrebením a vplyvom času (napr. kavitáciou, eróziou, koróziou, usadzovaním vodného kameňa, starnutím alebo pozvoľným škodlivým vplyvom počasia),
- g) v dôsledku chyby alebo poškodenia, za ktoré zodpovedá zo zákona alebo na základe uzavretej zmluvy dodávateľ, predávajúci, zhotoviteľ veci alebo iný zmluvný partner poisteného.

3. Poistenie sa ďalej nevzťahuje na náklady na údržbu poistených vecí, ich náhradné diely potrebné pri údržbe, následné škody všetkého druhu (napr. ušlý zisk, zvýšené náklady na výrobu, pokuty, penále) alebo následné náklady (napr. expresné poplatky, náklady na právne zastúpenie, technické vylepšenie veci po poistnej udalosti).

4. Za *primerané náklady* sa nepovažujú náklady za prácu nadčas, nočnú prácu, prácu v dňoch pracovného voľna a pokoja, náklady na zrýchlenú dopravu náhradných dielov, cestovné náhrady a náklady technikov a expertov zo zahraničia.

Článok 8

Doba trvania poistenia, zmeny a zánik poistenia

1. Poistná doba je doba trvania poistenia, ktorá sa dohodne v poistnej zmluve. Poistenie sa môže uzavrieť na poistnú dobu určitú alebo neurčitú.
2. Poistenie začína nultou hodinou dňa, ktorý je v poistnej zmluve uvedený ako začiatok poistenia.
3. Ak predmet poistenia prejde do vlastníctva iného, poistenie zanikne, okrem prípadov:
 - a) ak poistený počas trvania poistenia umrie alebo je vyhlásený za mŕtveho. V takom prípade vstupuje do poistenia dedič,
 - b) ak zanikne bezpodielové spoluvlastníctvo manželov. V takom prípade vstupuje do poistenia ten z manželov, ktorému poistená vec pripadla do vlastníctva,

c) ak dôjde k zlúčeniu alebo splynutiu poisteného, ktorý je právnickou osobou. V takom prípade vstupuje do poistenia spoločnosť, na ktorú prechádza imanie poisteného.

4. Okrem dôvodov uvedených v Občianskom zákonníku poistenie zanikne aj zánikom právnickej osoby (s výnimkou ods. 3 písm. c)) alebo v prípade poisteného ako fyzickej osoby podnikajúcej zánikom jej oprávnenia na podnikanie.

Článok 9

Miesto poistenia

1. Poisťovateľ je povinný poskytnúť poistné plnenie iba v tom prípade, ak sa poistené veci nachádzali v čase poistnej udalosti na mieste označenom v poistnej zmluve ako „miesto poistenia“. Toto obmedzenie neplatí pre poistené veci, ktoré boli následkom vzniknutej alebo hroziacej poistnej udalosti premiestnené z miesta poistenia.
2. Ak sú predmetom poistenia stavby, je miesto poistenia určené adresou (vrátane súpisného čísla v obci) alebo katastrálnym územím a číslom parcely (pozemku).
3. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, je miestom poistenia stavba, miestnosť alebo pozemok, kde sa tieto veci nachádzajú, a ktoré sú uvedené v poistnej zmluve.
4. Ak sú predmetom poistenia platné bankovky a mince, cennosti, spisy, plány, obchodné knihy, kartotéky, výkresy, musia byť tieto uložené v pokladnici alebo trezore s požiarou odolnosťou min. 30 minút (pokiaľ príslušné osobitné dojednania nevyžadujú aj iné parametre).

Článok 10

Označenie rizika pri uzatváraní poistnej zmluvy

1. Ten, kto uzaviera poistnú zmluvu, je povinný pravdivo a úplne uviesť odpovede na všetky písomné otázky poisťovateľa týkajúce sa poistenia.
2. Pri vedomom porušení povinnosti uvedenej v ods. 1 má poisťovateľ právo odstúpiť od poistnej zmluvy, ak by pri pravdivom a úplnom zodpovedaní otázok poistnú zmluvu neuzavrel. Toto právo môže poisťovateľ uplatniť do troch mesiacov odo dňa, keď takúto skutočnosť zistil.
3. Ak sa poisťovateľ dozvie až po poistnej udalosti, že jej príčinou je skutočnosť, ktorú pre vedome nepravdivé alebo ne úplné odpovede nemohol zistiť pri dojednávaní poistenia a ktorá pre uzavretie poistnej zmluvy bola podstatná, je oprávnený poistné plnenie odmietnuť. Odmietnutím plnenia poistenie zaniká.

Článok 11

Poistné

1. Poistné je cena za poistenie. Poistné sa stanovuje podľa rozsahu a obsahu poistenia a ohodnotenia rizika a jeho výška je uvedená v poistnej zmluve.
2. Poistné platí ten, kto uzavrel s poisťovateľom poistnú zmluvu.
3. Ak bolo poistenie uzavreté na dobu neurčitú alebo na dobu určitú s dobou poistenia dlhšou ako jeden rok, poistné sa platí za dohodnuté *poistné obdobia* (bežné poistné). Ak bolo poistenie uzavreté na dobu určitú s dobou poistenia kratšou ako alebo trvajúcou jeden rok, poistné sa platí naraz za celú dobu trvania poistenia (jednorazové poistné).
4. Bežné poistné je splatné prvým dňom *poistného obdobia* a jednorazové poistné dňom začiatku poistenia.
5. Poisťovateľ má právo na poistné od začiatku doby poistenia až do jeho zániku.
6. Ak zanikne poistenie pred uplynutím doby, za ktorú bolo zaplatené poistné, je poisťovateľ povinný nespotrebovanú časť poistného vrátiť. Ak nastala poistná udalosť a dôvod ďalšieho poistenia tým odpadol, patrí poisťovateľovi:
 - a) z poistných zmlúv s bežným poistným poistné do konca *poistného obdobia*, v ktorom poistná udalosť nastala,
 - b) z poistných zmlúv s jednorazovým poistným celé poistné.
7. Poisťovateľ má právo jednostranne upraviť výšku poistného po oznámení skutočnosti uvedenej v čl. 12 ods. 2 písm. a) bod. iii), a to odo dňa, keď sa o tejto skutočnosti dozvedel.
8. Ak bude poistník s platením poistného v omeškaní, má poisťovateľ právo na úroky z omeškania podľa platných právnych predpisov.
9. Ak sa poistné vypočítava na základe predpokladaného obratu alebo iného číselného údaj, je poistený povinný predložiť poisťovateľovi do jedného mesiaca po uplynutí každého *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo do jedného mesiaca po skončení doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným), potrebné údaje podľa skutočnosti, ktoré budú slúžiť na zúčtovanie poistného. Ak poistený dané údaje nepredloží v lehote stanovenej v tomto ods., poisťovateľ má nárok na uplatnenie zmluvnej pokuty vo výške 25 % z minimálneho poistného uvedeného v poistnej zmluve. Zaplatením zmluvnej pokuty nezaniká poisťovateľovi nárok na zaplatenie poistného.
10. V poistnej zmluve je možné dohodnúť platenie poistného v splátkach. Ak nebude niektorá zo splátok zaplatená včas, má poisťovateľ právo žiadať zaplatenie celého poistného.

11. Ak v čase výplaty poistného plnenia je poistník v omeškaní s platením poistného, má poisťovateľ právo odpočítať sumu dlžného poistného od poistného plnenia.

Článok 12

Povinnosti poistníka a poisteného

1. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistník pred uzavretím a pri uzavretí poistnej zmluvy povinný:

- i. odpovedať úplne a pravdivo na všetky písomné otázky poisťovateľa, ktoré sa týkajú dojednaného poistenia a sú rozhodujúce pre uzavretie poistnej zmluvy,
- ii. umožniť poisťovateľovi alebo ním povereným osobám vstup do priestorov, kde sa nachádzajú poistené predmety a umožniť im posúdiť skutočnosti rozhodujúce pre ocenenie poisťovaných rizík, ďalej je povinný poisťovateľovi alebo ním povereným osobám umožniť nahliadnuť do projektovej, požiarno-technickej dokumentácie a umožniť preskúmanie činnosti zariadenia slúžiaceho na ochranu poisteného majetku.

2. Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poistený povinný

a) počas trvania poistnej zmluvy:

- i. dbať, aby poistná udalosť nenastala, neporušovať povinnosti smerujúce k vzniku, odvráteniu alebo obmedzeniu nebezpečenstva alebo k dodržiavaniu ktorých sa zaviazal v poistnej zmluve. Poistený je povinný upozorniť na dodržiavanie týchto povinností tretie osoby, ktorým poistený majetok zveril,
- ii. udržiavať poistené veci v dobrom technickom stave, dodržiavať pokyny pre prevádzku a údržbu veci danú výrobcom, vykonávať kontroly a revízie. Každá vec musí spĺňať technické predpisy alebo iné normy platné pre jej užívanie v mieste poistenia a poistený je povinný používať poistené veci iba na účely stanovené výrobcom,
- iii. písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu každú skutočnosť, ktorá má vplyv na zvýšenie poisteného rizika, ku ktorému došlo po uzavretí zmluvy, najmä všetky zmeny na poistenej veci, ktoré znamenajú zmenu jej charakteru, účelu využívania alebo zmeny v údajoch, ktoré boli podkladom na uzavretie poistnej zmluvy,
- iv. oznámiť bez zbytočného odkladu poisťovateľovi, že dojednal poistenie tej istej veci na tie isté riziká u iného poisťovateľa,

- v. písomne oznámiť poisťovateľovi zmenu poistnej hodnoty poistených vecí alebo *súboru*, ak došlo v čase trvania poistenia k jej zmene aspoň o 10 % poistnej sumy. Na základe oznámenia klienta o zmene poistnej hodnoty upraví poisťovateľ poistnú sumu a poistné pri nezmenených ostatných podmienkach,
- vi. v prípade krádeže, lúpeže alebo straty originálnych kľúčov alebo ich legálnych duplikátov od chráneného priestoru túto udalosť okamžite nahlásiť orgánom činným v trestnom konaní a zabezpečiť okamžitú výmenu zámkov.

b) ak nastane poistná udalosť:

- i. urobiť všetky potrebné opatrenia, aby vzniknutá *škoda* bola čo najmenšia,
- ii. písomne oznámiť poisťovateľovi bez zbytočného odkladu, najneskôr do 3 dní po zistení *škody*, vznik udalosti, ktorá by mohla byť dôvodom vzniku práva na poistné plnenie, spolupracovať s poisťovateľom pri zisťovaní príčin a rozsahu poistnej udalosti,
- iii. dať poisťovateľovi všetky vysvetlenia a dovoliť mu vykonať vyšetrovania potrebné na zistenie okolností rozhodujúcich pre jeho povinnosť poskytnúť poistné plnenie a predložiť poisťovateľovi požadované písomnosti, nevyhnutné pre likvidáciu poistnej udalosti,
- iv. pokiaľ nie je poistná udalosť, prípadne ňou vzniknutá *škoda* vyšetrená, nezmeniť stav *poškodenej* alebo *zničenej* poistenej veci bez vedomia poisťovateľa. To však neplatí, ak je taká zmena nutná, aby sa zabránilo vzniku ďalšej *škody* alebo aby sa *škoda* nezväčšila. Ďalej je poistený povinný uschovať *poškodené* alebo *zničené* veci alebo ich súčasti, pokiaľ poisťovateľ alebo ním poverené osoby nevykonajú ich obhliadku alebo nedajú písomný súhlas na ich zničenie,
- v. vyžiadať si predchádzajúci písomný súhlas poisťovateľa na opravu *poškodenej* poistenej veci. Pokiaľ sa k písomnému návrhu na opravu veci poisťovateľ nevyjadrí v lehote jedného týždňa od doručenia písomnej žiadosti, môže poistený tak urobiť aj bez súhlasu poisťovateľa,
- vi. oznámiť bez zbytočného odkladu príslušným orgánom polície poistnú udalosť, ktorá vznikla za okolností vzbudzujúcich podozrenie z trestného činu alebo pokusu oň,

vii. zabezpečiť voči inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou udalosťou.

3. Ak poisťník vedome porušil povinnosti uvedené v ods. 1, resp. poistený vedome porušil povinnosti uvedené v ods. 2, v osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve a toto porušenie malo vplyv na vznik poistnej udalosti alebo na zväčšenie rozsahu následkov poistnej udalosti, je poisťovateľ oprávnený znížiť poistné plnenie z poistnej zmluvy podľa toho, aký vplyv malo toto porušenie na rozsah jeho povinností plniť. Ak bolo porušenie povinností poisťníka alebo poisteného zistené po výplate poistného plnenia, má poisťovateľ právo na vrátenie tej časti poistného plnenia, ktorú by nevyplatil, pokiaľ by sa o porušení povinností dozvedel pred jeho výplatou.
4. Ak poruší poisťník povinnosti uvedené v ods. 1 alebo poistený poruší povinnosti uvedené v ods. 2, v osobitných dojednaniach alebo v poistnej zmluve, a tým spôsobí zvýšenie nákladov poisťovateľa na zisťovanie rozsahu následkov poistnej udalosti, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm vo výške takto vzniknutých zvýšených nákladov. Tieto náklady sa odpočítajú od poistného plnenia. Rovnaké právo má poisťovateľ aj voči poisťníkovi alebo poistenému, pokiaľ porušia povinnosti uvedené v poistnej zmluve.
5. V poistnej zmluve sa poisťovateľ a poisťník môžu dohodnúť na ďalších povinnostiach poisťníka alebo poisteného.

Článok 13

Povinnosti poisťovateľa

Okrem povinností stanovených právnymi predpismi je poisťovateľ povinný:

- a) prerokovať s poisteným výsledky vyšetrovania, vykonaného v záujme zistenia rozsahu a výšky poistného plnenia alebo mu ich oznámiť,
- b) umožniť poistenému nahliadnuť do dokladov, ktoré v priebehu vyšetrovania jeho poistnej udalosti získal. Poistený má právo vyhotoviť si na vlastné náklady kópie alebo odpisy z týchto dokladov,
- c) zachovávať mlčanlivosť o skutočnostiach, ktoré sa týkajú poistenia a ktoré sa dozvie pri uzavieraní poistenia, pri jeho správe a pri likvidácii poistných udalostí; to neplatí vtedy, ak je zákonom uložené alebo povolené poskytnutie informácie a v prípadoch, keď poistený dá súhlas na poskytnutie informácie.

Článok 14

Poistná suma

1. V poistnej zmluve sa dohodne suma, ktorá je hornou hranicou poistného plnenia za jednu poistnú udalosť (poistná suma). Poistnú sumu určuje poistený tak, aby sa rovnala poistnej hodnote (s výnimkou čl. 16) v čase uzavretia poistnej zmluvy.
2. Poistnou hodnotou je:
 - a) *východisková hodnota* veci alebo
 - b) *technická hodnota* veci, (ďalej len „poistná hodnota“), podľa toho, čo je ako poistná hodnota označené v poistnej zmluve. Ak poistený nie je platcom dane z pridanej hodnoty, je daň z pridanej hodnoty súčasťou poistnej hodnoty.
3. Celková poistná suma uvedená v poistnej zmluve pre poistenie *súboru* alebo *výberu* vecí zodpovedá súčtu poistných súm pre jednotlivé veci v *súbore* alebo *výbere*.

Článok 15

Indexácia poistnej sumy

1. V poistnej zmluve si poisťník môže zvoliť, či má záujem o každoročnú úpravu poistnej sumy pre stavby poistené na východiskovú hodnotu a výšky poistného vyplývajúcu zo zmien v cenách stavebných prác a materiálov (indexácia).
2. Indexácia sa vzťahuje len na predmety poistené na *východiskovú hodnotu*, pokiaľ sa zároveň nejedná o poistenie na prvé riziko (čl. 16).
3. Ak si poisťník v poistnej zmluve zvolí indexáciu, poisťovateľ zašle na jeho adresu minimálne 3 mesiace pred koncom poistného obdobia Oznámenie o zmene poistnej sumy poistených predmetov a výšky poistného (ďalej len „oznámenie“).
4. Index zmeny poistných súm a výšky poistného je určený podľa údajov zo Štatistického úradu Slovenskej republiky za posledný ukončený kalendárny rok pred začiatkom nového *poistného obdobia*. Ak daný index nebol v čase zasielania oznámenia zverejnený, použije sa index za predchádzajúci kalendárny rok.
5. Pre poistené nehnuteľné predmety sa použije index „Ceny stavebných prác“ a „Ceny materiálov spotrebovávaných v stavebníctve“. Výpočet aktuálnej poistnej sumy a aktuálneho poistného je:

aktuálna poistná suma =

poistná suma v predchádzajúcom poistnom období × *index*

aktuálne poistné =

$$\frac{\text{poistné v predchádzajúcom poistnom období} \times \text{index}}{100}$$

Článok 16

Poistenie prvého rizika

1. Pri dojednaní poistenia prvého rizika poistná suma nezodpovedá poistnej hodnote poistovanej veci alebo *súboru* vecí. Poistenie prvého rizika musí byť uvedené v poistnej zmluve. Poistná suma pri poistení prvého rizika je hornou hranicou pre súčet poistných plnení poisťovateľa zo všetkých poistných udalostí, ktoré nastanú v jednom *poistnom období* (pre poistné zmluvy s bežným poistným) alebo počas doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným).
2. Vyplatením poistného plnenia za škody vzniknuté v priebehu jedného *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) pri poistení prvého rizika sa poistná suma dojednaná v poistnej zmluve do konca prebiehajúceho *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži o hodnotu vyplateného poistného plnenia.
3. Ak sa počas *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) zníži poistná suma pre poistenie prvého rizika dohodnutá v poistnej zmluve v dôsledku vyplatenia poistného plnenia, je možné so súhlasom poisťovateľa na zvyšok *poistného obdobia* (pre poistné zmluvy s bežným poistným), resp. doby poistenia (pre poistné zmluvy s jednorazovým poistným) na písomnú žiadosť poisteného obnoviť poistnú sumu do jej pôvodnej výšky doplatením poistného.

Článok 17

Spoluúčasť

1. V poistnej zmluve je možné dohodnúť sumu, ktorou sa bude poistený podieľať na poistnom plnení pri každej poistnej udalosti (spoluúčasť). V prípade, ak výška *škody* neprevýši výšku spoluúčasti, nie je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie.
2. Poisťovateľ odpočíta sumu dohodnutej spoluúčasti zo sumy poistného plnenia.

Článok 18

Poistné plnenie

1. Hornou hranicou poistného plnenia (limit poistného plnenia) je poistná suma. V poistnej zmluve je možné dohodnúť nižší limit

poistného plnenia, ktorý bude hornou hranicou poistného plnenia pre vybrané riziká uvedené v poistnej zmluve. Limit je súčasťou poistnej sumy. Poistné plnenie poskytuje poisťovateľ v mene platnej na území Slovenskej republiky, pokiaľ nerozhodne o tom, že poskytne naturálne plnenie (opravou alebo výmenou vecí).

2. Predmety poistené na východiskovú hodnotu

- a) Ak bol predmet poistenia *poškodený, zničený* alebo *stratený* a v dobe poistnej udalosti jeho opotrebenie nepresiahlo 60 % jeho *východiskovej hodnoty*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* alebo *zničenej* veci,
- b) Ak v dobe poistnej udalosti opotrebenie predmetu poistenia presiahlo 60 % jeho *východiskovej hodnoty*, určí sa poistné plnenie podľa ods. 3,
- c) Ak poistený vykoná opravu *poškodenej* poistenej veci vo vlastnej opravovni, poisťovateľ uhradí *primerané náklady* za materiál a mzdy vynaložené za účelom opravy znížené o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.

3. Predmety poistené na technickú hodnotu

- a) Ak bol predmet poistenia *poškodený, zničený* alebo *stratený*, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce *primeraným nákladom* na jeho opravu alebo znovuzriadenie (napr. kúpou), ktoré sú v dobe poistnej udalosti obvyklé, znížené o časť zodpovedajúcu stupňu opotrebenia alebo inému znehodnoteniu *poškodenej, zničenej* alebo *stratenej* veci z doby pred poistnou udalosťou a ďalej o cenu použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* alebo *zničenej* veci,
- b) Ak poistený vykoná opravu *poškodenej* poistenej veci vo vlastnej opravovni, poisťovateľ uhradí *primerané náklady* za materiál a mzdy vynaložené za účelom opravy. Od nákladov na materiál sa odpočíta časť zodpovedajúca stupňu opotrebenia alebo iného znehodnotenia *poškodenej* poistenej veci z doby pred poistnou udalosťou a cena použiteľných zvyškov nahradzovaných častí *poškodenej* poistenej veci.

4. Ak *poškodenú* poistenú vec nie je možné opraviť a dať do stavu, v akom bola pred poistnou udalosťou, ale je možné ju naďalej používať na pôvodný účel, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce znehodnoteniu *poškodenej* poistenej veci poistnou udalosťou.
5. Ak bola *poškodená, zničená* alebo *stratená* cudzia vec, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie iba vtedy, ak je poistený povinný vynaložiť náklady na uvedenie *poškodenej* poistenej veci do predchádzajúceho stavu alebo nahradiť *zničenú* alebo *stratenú* poistenú vec a vlastník veci si tento nárok u neho uplatnil. Výška poistného plnenia sa určuje rovnako podľa ods. 1 až 4. Poistné plnenie sa vypláca poistenému.
6. Ak boli *poškodené, zničené* alebo *stratené* poistené ceniny (známky, stravné lístky, kolky a pod.), cenné papiere, vkladné a šekové knižky, platobné karty a iné podobné predmety, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce čiastke vynaloženej na umorenie uvedených predmetov poistenia. V prípade, že boli uvedené predmety poistenia zneužitú, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce čiastke, o ktorú sa jeho majetok zneužitím týchto predmetov poistenia zmenšil. Poisťovateľ však nehradí ušlé úroky a iné výnosy.
7. Ak boli *poškodené, zničené* alebo *stratené* poistené *predmety historickej a kultúrnej hodnoty, umelecké predmety a zbierky*, drahé kovy a akékoľvek predmety z nich vyrobené, nezasadené perly a drahokamy, náramkové hodinky, vzniká poistenému právo, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, aby mu poisťovateľ vyplatil poistné plnenie zodpovedajúce nákladom na ich uvedenie do pôvodného stavu. V prípade, že nie je možné uviesť predmet poistenia do pôvodného stavu, poisťovateľ vypláca poistenému, pokiaľ nie je ďalej stanovené inak, poistnú sumu stanovenú pre tento predmet poistenia.
8. Pri *poškodení* alebo *zničení* jednotlivej poistenej veci zo *súboru* alebo *výberu* je hornou hranicou poistného plnenia poistná suma jednotlivej poškodenej alebo zničenej veci, nie celková poistná suma stanovená pre celý *súbor* alebo *výber*.
9. Ak je poistná suma nižšia o viac ako 10 % ako poistná hodnota poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, nastáva podpoistenie. Ak nastane podpoistenie, je poisťovateľ oprávnený upraviť poistné plnenie určené podľa ods. 1 až 8 vynásobením pomerom poistnej sumy k poistnej hodnote poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* (podľa predmetu poistenia v poistnej zmluve) na mieste poistenia v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou. Toto ustanovenie sa neuplatňuje v prípade poistenia prvého rizika (čl. 16).
10. Ak je poistná suma vyššia ako poistná hodnota poistenej veci, *výberu* alebo *súboru* v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou, poisťovateľ je povinný plniť len do výšky poistnej hodnoty poistenej veci v čase bezprostredne pred poistnou udalosťou.
11. Poistné plnenie vypočítané podľa čl. 18 ods. 1 až 10 a zvýšené o náhradu nákladov podľa čl. 5 ods. 3 písm. a) a b) nemôže prekročiť výšku poistnej sumy dohodnutej v poistnej zmluve, a ak je podľa ods. 1 uvedený v poistnej zmluve nižší limit poistného plnenia, tak nemôže prekročiť výšku tohto limitu.
12. Pokiaľ poisťovateľ rozhodol v zmysle ods. 1 o poskytnutí naturálneho plnenia a poistený napriek tomu vykonal opravu alebo výmenu, poskytne poisťovateľ poistné plnenie len do tej výšky, ktorú by poskytol, keby poistený postupoval podľa jeho pokynov.

Článok 19

Uvedenie predmetov poistených na východiskovú hodnotu do pôvodného stavu

1. Ak je predmetom poistenia *stavba*, poistený je po poistnej udalosti povinný opraviť alebo znovuzriadiť *stavbu* rovnakého účelu na pôvodnom mieste do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Ak nie je možné z právnych dôvodov alebo kvôli hospodárnosti či bezpečnosti znovuzriadiť *stavbu* na pôvodnom mieste, môže poistený po písomnom súhlase poisťovateľa znovuzriadiť *stavbu* rovnakého účelu na inom mieste.
2. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli *poškodené*, poistený je povinný tieto veci do troch rokov od vzniku poistnej udalosti uviesť do pôvodného stavu tak, aby mohli ďalej slúžiť na svoj pôvodný účel. Ak sú predmetom poistenia hnutelné veci, ktoré boli *zničené* alebo *stratené*, poistený je povinný znovuzriadiť veci rovnakého druhu a kvality do troch rokov od vzniku poistnej udalosti. Poistený túto podmienku splní, ak znovuzriadené veci budú mať rovnaké technické parametre a budú slúžiť poistenému na rovnaký účel ako pôvodné *zničené* alebo *stratené* veci.
3. Poisťovateľ hradí len *primerané náklady* na uvedenie poistenej veci do pôvodného stavu pred poistnou udalosťou. Poisťovateľ nie je povinný hradíť náklady vynaložené poisteným

pri oprave alebo znovuzriadení poškodenej alebo zničenej poistenej veci, ktoré majú za následok vylepšenie technických alebo iných parametrov poistenej veci oproti stavu pred poistnou udalosťou.

4. Ak v lehote uvedenej v ods. 1 až 3 poistený nedá poškodené poistené veci do pôvodného stavu alebo zničené alebo stratené poistené veci neznovuzriadi, je poisťovateľ povinný poskytnúť poistné plnenie len do výšky skutočne vynaložených nákladov v lehote uvedenej v ods. 1 až 3, minimálne však vo výške určenej podľa čl. 18 ods. 3.

Článok 20

Výplata poistného plnenia

1. Ak vzniklo právo na poistné plnenie, je poisťovateľ povinný poskytnúť ho do 15 dní po skončení vyšetrenia poistnej udalosti potrebného na zistenie rozsahu povinnosti poisťovateľa plniť. Vyšetrenie sa musí vykonať bez zbytočného odkladu a považuje sa za skončené vtedy, keď poisťovateľ oznámil poistenému výšku poistného plnenia alebo jeho zamietnutie.
2. Ak nie je možné vyšetrenie ukončiť do 1 mesiaca od oznámenia poistnej udalosti, je poisťovateľ povinný na písomné požiadanie poisteného vyplatiť primeraný preddavok.

Článok 21

Prechod práv

1. Ak poistenému vzniklo proti inému právo na náhradu škody spôsobenej poistnou

udalosťou, prechádza jeho právo na poisťovateľa, a to až do výšky plnenia, ktoré mu poisťovateľ poskytol.

2. Poistený je povinný bez meškania poisťovateľovi oznámiť, že nastali dôvody na uplatnenie práv uvedených v ods. 1 a odovzdať mu doklady potrebné na uplatnenie týchto práv.
3. Ak poistený nezabezpečí poisťovateľovi právo na náhradu škody voči inému alebo inak zmarí možnosť uplatnenia tohto práva, má poisťovateľ voči nemu právo na náhradu súm, ktoré pre takéto porušenie nemohol uplatniť, až do výšky vyplateného poistného plnenia.

Článok 22

Záverečné ustanovenia

1. Od ustanovení čl. 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20 a 21 VPPPM sa možno v poistnej zmluve odchýliť.
2. Pre doručovanie písomných dokumentov platí, že povinnosť doručiť písomnosť je splnená dňom, keď ju adresát prevezme, odmietne prevziať alebo dňom, keď ju pošta vrátila odosielajúcej strane ako nedoručenú. Písomnosti sa doručujú na poslednú písomne oznámenú adresu.
3. Tieto VPPPM boli schválené predstavenstvom Union poisťovňa, a.s. dňa 20.05.2011 (zápisnica č. 2011/08), nadobúdajú účinnosť dňom 01.10.2011 a sú súčasťou poistnej zmluvy.